

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 232/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Katarínou Dušákovou, advokátska kancelária, Považská 26, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práv zaručených v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku č. k. PK-1T/15/2013-4003 z 13. mája 2014, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 To 9/2014 z 29. októbra 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 TdoV 9/2016 z 15. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

ods. 3 Trestného poriadku napadnutý rozsudok v časti výroku o vine (v bode 1), vo výroku o treste a výroku o náhrade škody týkajúcom sa jednej z poškodených zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku v tejto časti vec vrátil špecializovanému trestnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

4. Po opätovnom prejednaní veci v potrebnom rozsahu súd prvého stupňa sťažovateľa rozsudkom č. k. PK-1T/15/2013-4003 z 13. mája 2014 uznal vinným (v bode 1) zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 a ods. 2 písm. f) Trestného zákona. Pri viazanosti výrokom o vine v bodoch 2 a 3 výroku rozsudku špecializovaného trestného súdu zo 16. októbra 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 10/2013 z 26. februára 2014, bol sťažovateľovi podľa § 144 ods. 2 a § 38 ods. 2 a 8 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 2 a § 47 ods. 1 Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody na doživotie so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu s maximálnym stupňom stráženia [§ 48 ods. 3 písm. a) Trestného zákona]. Zároveň mu bol podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložený trest prepadnutia veci a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku mu bola uložená povinnosť nahradiť poškodenú škodu.

5. Proti rozsudku súdu prvého stupňa z 13. mája 2014 sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 To 9/2014 z 29. októbra 2014 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. f) a ods. 3 Trestného poriadku napadnutý prvostupňový rozsudok zrušil v časti výroku o náhrade škody a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám sťažovateľovi uložil podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku povinnosť nahradiť poškodenú škodu.

6. Sťažovateľ proti rozsudku špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1T/15/2013 zo 16. októbra 2013 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 10/2013 z 26. februára 2013, ako aj proti rozsudku špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1T/15/2013 z 13. mája 2014 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 9/2014 z 29. októbra 2014 podal dovolania, o ktorých najvyšší súd rozhodol napadnutým uznesením sp. zn. 2 TdoV 9/2016 z 15. januára 2018 tak, že ich podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

7. Porušenie označených základných práv zaručených ústavou a listinou a práva zaručeného dohovorom sťažovateľ vidí predovšetkým v nesprávnej právnej kvalifikácii jeho konania všeobecnými súdmi ako obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 a 2 písm. f) Trestného zákona. Tvrdí, že bol odsúdený iba na základe nepriamych dôkazov, z ktorých ani jeden nepreukazoval taký motív, aký ustálili v trestnej veci konajúce súdy. Rovnako za porušenie svojich práv považoval skutočnosť, že nebolo prihliadané na dôkazy, ktoré „na vlastné náklady obstaral a súdu doložil“, najmä znalecký posudok č. 1/2014 znalkyne [REDAKOVANÉ] z 10. júna 2014, ktorý bol „získaný zákonným spôsobom a na tento bolo treba prihliadnuť z pohľadu ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por., kde je upravená zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci“. Vykonanie tohto dôkazu z označeného dôkazného prostriedku (znaleckého posudku) bolo podľa sťažovateľa významným pre uloženie trestu – určenie jeho výšky, keďže splnenie zákonnej podmienky pre uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, spočívajúcej v obzvlášť sťaženej možnosti nápravy páchatel'a, je nutné posúdiť na základe úplného znaleckého dokazovania a na základe komplexného zhodnotenia osobnosti páchatel'a, najmä retrospektívneho zhodnotenia jeho kriminálneho vývinu. Ako sťažovateľ uvádza, ním predložený znalecký posudok bol „diametrálne odlišný od záverov znaleckého posudku, ktorý predložila protistrana (prokuratúra)“ a ktorý bol podkladom rozhodnutia pre uloženie mu trestu odňatia slobody na doživotie. Dodáva, že odvolací súd odmietol znalkyňu „vypočúť... v rámci kontradiktórneho konania“.

8. Uvedené okolnosti sťažovateľ hodnotí aj ako porušenie princípu rovnosti zbraní a zásady kontradiktórnosti trestného konania.

9. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1/ Rozsudkom Slovenskej republiky ŠTS v Pezinku dňa 13. 5. 2014 pod sp. zn. PK-1/15/2013-4003 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. 10. 2014 sp. zn. 1 To 9/2014 a Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 15. 1. 2018 sp. zn. 2 To V9/2016 bol porušený č. 46, čl. 47 ods. 3, 48 ods. 2, čl. 17 ods. 2, 5, 1. 2 Ústavy SR a listiny zákl. práv a slobôd podľa čl. 7 ods. 3, 38 ods. 2, a čl. 6 Dohovoru.“

2/ Ústavný súd SR zrušuje Uznesenie Najvyššieho súdu SR (o dovolaní) zo dňa 15. 1. 2018 sp. zn. 2 Tdo 9/2016, ako aj rozsudky, ktoré tomuto konaniu predchádzali t. j. rozsudok ŠTS Pezinok PK-1/15/2013-4003 a rozsudok Najvyššieho súdu SR 1 To 9/2014 a prikazuje, aby bol [REDAKOVANÉ] neodkladne prepustený z [REDAKOVANÉ] na slobodu.

3/ Špecializovaný trestný súd Pezinok je povinný zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000,- Eur do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4/ Špecializovaný trestný súd Pezinok je povinný uhradiť náklady trov konania do dvoch mesiacov od doručenia nálezu na účet právneho zástupcu.“

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

12. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

13. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak

tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namieta, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). O nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorého porušenie sa namieta, pôjde predovšetkým vtedy, ak ide o také základné právo alebo slobodu, ktoré nie je *ratione materiae* aplikovateľné na posudzovanú vec.

16. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 listiny a práva zaručeného v čl. 6 dohovoru rozsudkom špecializovaného trestného súdu č. k. PK-1T/15/2013-4003 z 13. mája 2014, rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 9/2014 z 29. októbra 2014 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 TdoV 9/2016 z 15. januára 2018, ku ktorému malo dôjsť použitím nesprávnej právnej kvalifikácie v jeho trestnej veci,

odsúdením iba na základe nepriamych dôkazov, ako aj neprihliadnutím na ním predložené dôkazy.

17. Sťažovateľ v petite sťažnosti (návrhu na rozhodnutie) síce za porušený označil celý čl. 46 ústavy a celý čl. 6 dohovoru, avšak z obsahu sťažnosti, najmä z citácii dotknutých článkov v odôvodnení sťažnosti vyplýva, že za namietané je potrebné považovať základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo je umocnené tým, že k prípadnému porušeniu iných práv zakotvených v ďalších odsekoch týchto ustanovení absentuje akákoľvek tomu zodpovedajúca argumentácia sťažovateľa. Za chybu v písaní ústavný súd považoval v petite sťažovateľom označený čl. 7 ods. 3 listiny, ktorý listina neobsahuje, a keďže odôvodnenie sťažnosti cituje čl. 37 ods. 3 listiny, ústavný súd sa priklonil k názoru, že namietaným je porušenie práve čl. 37 ods. 3 listiny.

18. Uvedená nedôslednosť právnej zástupkyne sťažovateľa pri vypracovaní písomnej formy sťažnosti v spojení s ďalšími nedostatkami predovšetkým v návrhu na rozhodnutie (petitu), ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde), ako napr. uvedenie neúplných, nepresných spisových značiek všeobecných súdov (úplná spisová značka rozsudku špecializovaného trestného súdu je sp. zn. PK-1T/15/2013 a uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 TdoV 9/2016) a nezrozumiteľnosť časti vety prvého bodu navrhovaného výroku „...čl. 17 ods. 2, 5, 1. 2 Ústavy SR a listiny zákl. práv a slobôd...“, ale aj neúplnosť predloženej kópie napadnutého rozhodnutia (chýbajúce strany č. 11 a 12 rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tp 9/2014 z 29. októbra 2014) predstavujú také nedostatky, ktoré hraničia s možnosťou odmietnuť sťažnosť sťažovateľa pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. Napriek uvedenému ústavný súd sťažnosť sťažovateľa a ním namietané rozhodnutia všeobecných súdov podrobil ústavnému prieskumu z hľadiska dodržania ochrany jeho základných práv a slobôd.

20. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

21. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

22. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

23. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a obdobne podľa čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

24. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obdobne podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

25. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom špecializovaného trestného súdu č. k. PK-1T/15/2013-4003 z 13. mája 2014

26. Pokiaľ ide o rozhodnutie špecializovaného trestného súdu z 13. mája 2014 v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1T/15/2013, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby

zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

27. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

28. Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že postup špecializovaného trestného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. PK-1T/15/2013 a jeho rozsudok z 13. mája 2014 bol predmetom preskúmania najvyšším súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 9/2014 o odvolaní proti prvostupňovému rozsudku, a to v relevantnom rozsahu.

29. V súvislosti s namietaným porušením označených základných práv je preto z ústavného hľadiska podstatné a určujúce len preskúmanie rozhodnutí najvyššieho súdu ako odvolacieho a následne dovolacieho súdu. Vzhľadom na uvedený princíp subsidiarity ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti rozsudku špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1T/15/2013 z 13. mája 2014 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu práv rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 9/2014 z 29. októbra 2014 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 TdoV 9/2016 z 15. januára 2018

30. Sťažovateľ proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 9/2014 z 29. októbra 2014 podal dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 TdoV 9/2016 z 15. januára 2018 podľa § 382 písm. c) Trestného priadku odmietol.

31. Ústavný súd, riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti v nadväznosti na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (m. m. rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54), rešpektujúc aj vlastnú rozhodovaciu činnosť, uvádza, že v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (m. m. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010, IV. ÚS 394/2013).

32. V tomto prípade preto bolo potrebné považovať lehotu na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho v napadnutom konaní za zachovanú.

33. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je prvotným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

34. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu konať vo veci. K jeho porušeniu by mohlo dôjsť v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa

svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (IV. ÚS 103/2014).

35. Ústavný súd vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Kompetencie ústavného súdu preto nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa ani na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07).

36. V nadväznosti na to ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a aplikácii právnych predpisov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 13/00, II. ÚS 5/00).

37. Z uvedených hľadísk ústavný súd pristúpil k preskúmaniu sťažovateľom napádaných rozhodnutí najvyššieho súdu.

38. Najvyšší súd ako odvolací súd v odôvodnení rozsudku sp. zn. 1 To 9/2014 z 29. októbra 2014 v relevantnej časti uviedol:

„Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2

písm. f/ Tr. zák.), je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Tr. por. a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu tak, ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku, sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávanom na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Obžalovaný odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitých v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho námietkami, skutkovými a právnymi, sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde. Vina obžalovaného musí byť dokázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založenom na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam...

Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku a dostatočným spôsobom vyhodnotil trestné konanie, ktoré predchádzalo vyhláseniu rozsudku a jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní...“

Odvolací súd považoval za dôležité poukázať na nasledujúcu časť odôvodnenia prvostupňového rozsudku:

«„Pri celkovom vyhodnotení dôkaznej situácie je potrebné uviesť, že ako jediný dôkaz spochybňujúci zavinenie obžalovaného, možno považovať len jeho vlastnú výpoveď. Všetky ostatné dôkazy svedčia nesporne o tom, že došlo ku samotnému skutku, t. j. k vražde [REDAKOVANÉ], ktoré skutočnosti vyplývajú z obhliadky miesta činu a zo súdnej pitvy. To, že sa jedná o trestný čin, je nesporné z násilného charakteru smrti v dôsledku strelného poranenia skonštatovaným znalcom o cudzom zavinení. To, že sa skutku dopustil práve obžalovaný a že je opodstatnená aj súdom použitá právna kvalifikácia, vyplýva z objektívnej prítomnosti obžalovaného na mieste činu, čo ani sám nepopieral. Prítomnosť obžalovaného v čase výstrelu v dome zavraždeného potvrdil aj jeho syn svojou výpoveďou. Jeho

prítomnosť je potvrdená aj prítomnosťou stôp s profilom DNA poškodeného na veciach, ktoré boli nájdené pri prehliadke obchodných priestorov využívaných obžalovaným. Verzia obžalovaného o tom, že samotný poškodený v čase výstrelu držal zbraň v ruke, je vyvrátená výpoveďou znalkyne, charakteristickým smerom vektoru strely. Prítomnosť povýstrelových splodín na rukách poškodeného bola logicky vysvetlená tým, že v momente výstrelu mal ruky v smere výstrelu, ktorým smerom sa šírili povýstrelové splodiny a neznamená, že v momente výstrelu držal zbraň v ruke. Jednalo sa o vopred naplánované a pripravené konanie zo strany obžalovaného, o čom svedčí použitie rukavice obžalovaným. Motív zbaviť sa svojho veriteľa vyplýva v podstate zo všetkých vyššie uvádzaných svedeckých výpovedí.“

Z uvedených dôvodov súdu prvého stupňa jasne vyplýva spôsob, akým sa vysporiadal s obhajobou obžalovaného, v ktorej obžalovaný naďalej pokračuje aj v dôvodoch odvolania. Závery súdu prvého stupňa si odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a nemá zákonný dôvod na zmenu týchto záverov...

...V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľ primárne namieta v odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si aj odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje... odvolací súd uzatvára, že v rozhodnutí súdu prvého stupňa o vine obžalovaného... nezistil pochybenia, ktoré by boli dôvodom pre zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku o vine...

V právnej kvalifikácii súdeného skutku odvolací súd uvádza, že táto je správna a zodpovedá všetkým zákonným predpokladom na posúdenie prejednávaneho skutku ako obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák...

Podľa názoru odvolacieho súdu konanie obžalovaného... v prejednávanej veci sa vyznačuje sofistikovanou prípravou na spáchanie skutku, ktorá predstavuje minimálne zaobstaranie nelegálnej zbrane, ktorá bola v konečnom dôsledku použitá na fyzickú likvidáciu veriteľa obžalovaného. Racionalitou sa vyznačovalo správanie obžalovaného... aj po spáchaní súdeného skutku.

Súd prvého stupňa správne zistil a ustálil aj osobitný kvalifikačný pojem, a to úmysel páchatel'a získať majetkový prospech v zmysle § 144 ods. 2 písm. f/ Tr. zák... Podľa názoru

odvolacieho súdu, z vykonaného dokazovania možno ustáliť, že obžalovaný konal v úmysle získať majetkový prospech tým, že fyzicky odstránil svojho veriteľa a tak dosiahol stav, že svoje dlhy nemusel splatiť.

V súvislosti s uloženým trestom odňatia slobody na doživotie obžalovaný v odvolaní namietal nesplnenie podmienok pre uloženie tohto trestu. Argumentáciu odvolateľa si odvolací súd neosvojil...

Aj podľa názoru odvolacieho súdu v prípade obžalovaného... sú splnené všetky formálne i materiálne podmienky pre uloženie trestu odňatia slobody na doživotie. Vychádza pritom nielen z výsledkov znaleckého dokazovania, ktoré súd prvého stupňa podrobne rozobral v dôvodoch odvolaním napadnutého rozsudku, ale i z následku, ktorý bol konaním obžalovaného spôsobený, z jeho neschopnosti vyjadriť ľútosť, z neschopnosti súcitu, ako i z toho, že obžalovaný popiera svoje skutky, napriek prevahe usvedčujúcich dôkazov a všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne odôvodňujú záver, že nie je nádej na nápravu obžalovaného... trestom kratšieho trvania...

Súdu prvého stupňa treba ale vytknúť, že v konaní o rozhodovaní o druhu a výmere trestu sa nezaoberal zásadou uvedenou v § 34 ods. 8 písm. a/ Tr. zák., bez ohľadu na pasivitu prokurátora v tomto smere. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade pri ukladaní trestu odňatia slobody na doživotie, prichádzal do úvahy aj postup podľa § 34 ods. 8 písm. a/ Tr. zák., ktorý súdu umožňuje rozhodnúť o neprípustnosti podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na doživotie, nakoľko na aplikáciu označeného zákonného ustanovenia sú splnené všetky tam stanovené predpoklady. Keďže však odvolanie proti rozsudku bolo podané len v prospech obžalovaného (obžalovaným), odvolací súd nemohol pri rešpektovaní zásady zákazu „reformatio in peius“ rozhodnúť vyššie naznačeným spôsobom pri absencii odvolania (aj proti v poradí prvému rozsudku) podaného v neprospech obžalovaného, odvolací súd už nemohol rozhodnúť spôsobom, ktorým by zhoršil postavenie obžalovaného.

Obžalovaný... ako prílohu písomných dôvodov odvolania predložil znalecký posudok č. 1/2014 znalca [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo dňa 10. júna 2014. V rámci písomných dôvodov odvolania, ale ani v priebehu verejného zasadnutia v konaní pred odvolacím súdom, obžalovaný nenavrhol prostredníctvom svojho obhajcu vykonanie dôkazu - výsluchom znalkyne [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle ustanovenia § 1 a § 2 ods. 18 Tr. por. je trestný proces

upravený ako kontradiktórne konanie dvoch protistrán - prokurátora (eventuálne poškodeného) na jednej strane a obvineného a jeho obhajcu (eventuálne zúčastnenej osoby) na druhej strane. Preto nie súd, ale strany trestného konania pred nezávislým súdom predkladajú a vykonávajú dôkazy, ktoré obvineného usvedčujú alebo oslobodzujú. Úlohou súdu ako nestranného rozhodovacieho orgánu je posúdenie týchto dôkazov a rozhodnúť spor medzi prokurátorom, ktorý zastupuje štát (§ 2 ods. 5 veta prvá Tr. por.) a obvineným. Pri tomto rozhodovaní musí súd zachovať nestrannosť a nesmie iniciatívne napomáhať jednej alebo druhej strane. Ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu nielen zásady rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Tr. por.), ale aj zásady spravodlivého procesu (§ 2 ods. 10 Tr. por.). Nie je prípustné, aby strany konania prenášali svoje povinnosti na súd a očakávali, že súd vyrieši svojím dokazovaním základné predpoklady rozhodujúce pre posúdenie trestnej zodpovednosti obvineného.

Pri pasivite obhajcu obžalovaného, ktorý v priebehu verejného zasadnutia v konaní pred odvolacím súdom nenavrhol žiadne doplnenie dokazovania, odvolací súd nemal dôvod sám aktívne dopĺňovať dokazovanie výsluchom znalkyne [REDAKOVANÉ], s ktorej znaleckým posudkom zo dňa 10. júna 2014 sa v rámci prípravy verejného zasadnutia predbežne oboznámil...

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku rozsudku obžalovaným a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. Vzhľadom na povahu odvolania, ktoré z hľadiska rozhodovania odvolacieho súdu, pokiaľ ide o toho istého odvolateľa, je nedeliteľné, už neprichádzalo do úvahy zamietnutie odvolania postupom podľa § 319 Tr. por. v ostatnej časti, v ktorej bolo odvolanie nedôvodné.»

39. Ako z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, najvyšší súd ako súd odvolací sa pre rozhodnutie o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľa (odvolaní) všetkými relevantnými právnymi, ako aj skutkovými otázkami zaoberal a dal na ne presvedčivé odpovede.

40. Súd druhého stupňa jasne a zreteľne konštatoval zákonnosť postupu špecializovaného trestného súdu, ako aj správnosť a úplnosť jeho skutkových zistení, ktoré zodpovedali výsledkom dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Rovnako hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa považoval za dôsledné, a teda v súlade s procesnoprávnym predpisom, ktorým sa trestné konanie riadilo. Opierajúc sa o odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia zvýraznil, že okrem výpovede sťažovateľa všetky vykonané dôkazy spáchanie trestného činu potvrdzujú a svedčia o tom, že sa ho dopustil sťažovateľ. Stručne, ale presvedčivo najvyšší súd popísal, z ktorých dôkazných prostriedkov ktoré dôkazy považoval z hľadiska preukázania viny sťažovateľa za relevantné. Poukazujúc na konanie (postup sťažovateľa) sa jednoznačne vysporiadal s otázkou právnej kvalifikácie súdeného skutku, ktorú považoval za správnu, zodpovedajúcu všetkým zákonným predpokladom. Odvolací súd sa zaoberal aj splnením zákonných náležitostí uloženia trestu odňatia slobody sťažovateľovi na doživotie, pri určení ktorého akceptoval závery súdu prvého stupňa a ani v tomto prípade neopomenul uviesť tie zistené skutočnosti a okolnosti prípadu, ktoré k takémuto rozhodnutiu opodstatnene viedli. Napokon súd druhého stupňa neobišiel ani sťažovateľom predložený znalecký posudok [REDACTED] z 10. júna 2014, a aj v tomto prípade svoj postoj, ktorý zaujal k tomuto dôkaznému prostriedku, odôvodnil jednak procesnou úpravou trestného konania zakotvenou v Trestnom poriadku a jednak nedôsledným postupom obhajcu sťažovateľa, ktoré v konečnom dôsledku vzájomne zabránili vykonaniu tohto dôkazu v súlade s predstavami sťažovateľa.

41. Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd ako súd druhého stupňa na odvolacie námietky sťažovateľa reagoval, ale nestotožnil sa s nimi. V odôvodnení napadnutého rozsudku však zrozumiteľne a bez logických protirečení vysvetlil svoj skutkový a tomu zodpovedajúci právny záver, čím ako odvolací súd poskytol dostatočnú ochranu základným právam sťažovateľa.

42. Rozsudok najvyššieho súdu nenesie znaky svojvoľnosti ani arbitrárnosti, nie je v nesúlade s platnou právnou úpravou ani nepopiera zmysel interpretovaných a aplikovaných právnych noriem a predovšetkým obsahuje dostatočne náležité a zrozumiteľné vysvetlenie svojich skutkových a právnych záverov. Ústavný súd v takýchto

prípadoch nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu.

43. Samotná skutočnosť, že si najvyšší súd neosvojil interpretáciu okolností relevantných pre posúdenie trestu a ich právne zhodnotenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže ešte viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

44. Rozsudok odvolacieho súdu tak zodpovedá požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, a ústavný súd preto konštatuje kvalitu jeho rozhodnutia ako súladnú s obsahom čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

45. Pokiaľ ide o dovolacie konanie a jeho výsledok – uznesenie sp. zn. 2 TdoV 9/2016 z 15. januára 2018, najvyšší súd v ňom k mimoriadnemu opravnému prostriedku sťažovateľa zaujal nasledujúci názor:

«V posudzovanej trestnej veci obvinený, prostredníctvom obhajcu, formálne uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a v samostatne doplnenom dovolaní aj dovolacie dôvody podľa písm. c/ a g/ § 371 ods. 1 Tr. por...

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné... uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

... vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové, napr. potreba doplniť dokazovanie výsluchom znalkyne [REDACTED].

Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových

zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolám sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Z kontextu vyššie uvedeného je potom zrejmé, že tvrdenia dovolateľa smerujúce k tomu, že je nevinný (zo spáchania skutkov, za ktoré bol odsúdený), ako i námietky ohľadne vo veci vykonaného dokazovania stoja zjavne mimo uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 písm. i/ Tr. por., ako i akéhokoľvek iného uplatniteľného dovolacieho dôvodu, a preto nie je potrebné sa nimi bližšie zaoberať.

Pokiaľ ide o namietané právne posúdenie konania obvineného, tak k tomu najvyšší súd uvádza iba toľko (odhliadnuc od toho, že obvinený konkrétne neuviedol, v čom malo nesprávne právne posúdenie spočívať), že sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnou kvalifikáciou vykonanou zo strany súdov nižšieho stupňa.

... podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje potom naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd pritom opätovne zdôrazňuje, že konanie [REDAKOVANÉ] bolo subsumované pod správne skutkové podstaty.

Ako už najvyšší súd uviedol vyššie, dovolací súd je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili, (teda ani súdmi ustálené hodnotenie znaleckého posudku znalca [REDAKOVANÉ]) a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Z tohto pohľadu je teda potrebné hodnotiť i argumentáciu dovolateľa, že vykonaným dokazovaním neboli preukázané podmienky uvedené v ustanovení § 47 Tr. zák., ako irelevantnú z pohľadu dovolacieho konania.

Dovolanie obvineného priamo i v skrytej forme smeruje najmä ku skutočnosti, že mu bol uložený trest na doživotie, preto považuje dovolací súd za potrebné v danom smere poukázať na príslušnú časť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu z 29. októbra 2014, sp. zn. I To 9/2014, v ktorej sa tento riadne vysporiadal s otázkou splnenia podmienok pre uloženie trestu odňatia slobody na doživotie u obvineného. K uvedenému záveru pritom

odvolací súd dospel nielen na základe výsledkov znaleckého dokazovania (k tomu sa podrobne vyjadril i súd prvého stupňa v odvolaní napadnutom rozsudku), ale i s odkazom na následok, ktorý bol konaním obvineného spôsobený, keď navyše poukázal na jeho neschopnosť vyjadriť ľútosť (prejaviť súcit), ako i to, že neustále popieral svoje skutky napriek prevahe usvedčujúcich dôkazov. Všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne podľa názoru súdov nižšieho stupňa nasvedčovali tomu (ako už bolo viackrát zdôraznené, uvedené závery dovolací súd nemôže akokoľvek preskúmať), že u obvineného [REDAKOVANÉ] nie je nádej na nápravu trestom kratšieho trvania.»

46. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru o jeho ústavnej konformite.

47. Dovolací súd ozrejmil sťažovateľovi, ako je potrebné nazerať na inštitút dovolania a akou právomocou dovolací súd disponuje a že len z hľadiska jemu zákonom vymedzených oprávnení môže preskúmať rozhodnutie súdu druhého stupňa. Prízvukoval viazanosť dovolacieho súdu konečným skutkovým zistením, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa, a teda, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, ale iba námietky právneho charakteru. Ústavný súd nepovažuje za potrebné znovu opakovať argumenty, pre ktoré bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté, keďže podľa jeho názoru ich dovolací súd jasne a zrozumiteľne vo svojom rozhodnutí popísal, a to tak vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa o jeho nevine, ako aj k právnemu posúdeniu jeho konania a splneniu podmienok uloženia mu trestu odňatia slobody na doživotie. Dostatočne a presvedčivo uviedol, prečo na sťažovateľom uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku nevzhliadol ako na naplnené.

48. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia z 15. januára 2018 konštatuje, že v ňom nezistil žiaden vnútorný rozpor ani žiadne popretie zmyslu, účelu či znenia aplikovaných právnych noriem. Práve naopak, uznesenie najvyššieho súdu je logické, založené na racionálnych úvahách. Dovolací súd zaujal stanovisko k zásadným dovolacím námietkam a vychádzajúc z čiastkových záverov skonštatoval nedostatok sťažovateľom formulovaných dovolacích dôvodov, preto dovolanie odmietol. Podľa názoru ústavného súdu v namietanom uznesení najvyšší súd podrobne

interpretoval dotknutú právnu úpravu týkajúcu sa mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania [§ 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku] a vo vzťahu k nej posúdil relevantnosť argumentačných námietok sťažovateľa.

49. Odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok a nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

50. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 TdoV 9/2016 z 15. januára 2018 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

51. Vo vzťahu k uplatnenej námietke porušenia čl. 17 ods. 2 ústavy obidvomi namietanými rozhodnutiami najvyššieho súdu ústavný súd pripomína, že čo sa týka vzťahu ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy upravujúcich základné právo na súdnu ochranu a ustanovení čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy týkajúcich sa špecificky základného práva na osobnú slobodu, už vo svojej judikatúre konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, pričom ide o špeciálne ustanovenia o osobnej slobode aplikovateľné na konanie a rozhodovanie o väzbe, nie na konanie vo veci samotného trestného obvinenia, pre ktoré je aplikovateľné všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy o práve na súdnu ochranu (porov. napr. I. ÚS 124/08, II. ÚS 60/08, III. ÚS 135/04, IV. ÚS 397/2010).

52. V súvislosti s namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 ústavy ústavný súd poznamenáva, že už zo samotného znenia tohto ustanovenia vyplýva, že sa vzťahuje iba na konanie a rozhodovanie o väzbe, o čo v tomto konaní nešlo.

53. Vzhľadom na nedostatok príčinnej súvislosti medzi obsahom namietaných rozhodnutí (týkajúcich sa konania vo veci trestného obvinenia) a obsahom sťažovateľom uplatnených čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy ústavný súd posúdil sťažnosť v uvedenej časti v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

54. Pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 listiny. K tvrdeniu o porušení označených práv totiž v sťažnosti absentuje ústavnoprávne relevantná argumentácia.

55. Ustanovenie § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyžaduje, aby návrh na začatie konania obsahoval aj zodpovedajúce odôvodnenie. Okrem toho, že sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti odcitoval ustanovenia týchto článkov, neuviedol žiadne významné prepojenie medzi nimi a tvrdenými skutkovými okolnosťami, ktoré by nasvedčovali ich porušeniu. Inými slovami, sťažovateľ neuviedol, v čom spočíval neústavný zásah do týchto základných práv rozhodnutiami vo veci konajúcich súdov (napr. neuviedol, v čom spočívala nerovnosť účastníkov – v tomto prípade strán trestného konania, alebo ku ktorým dôkazom sa nemohol vyjadriť a pod.). Ak sa tak malo stať porušením princípu rovnosti zbraní a zásady kontradiktórnosti konania, spočívajúcom v neprihliadnutí konajúcich súdov na znalecký posudok predložený sťažovateľom, potom ústavný súd poukazuje na odôvodnenie tohto rozhodnutia týkajúce sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorého vyplýva, ako sa s touto otázkou všeobecne súdy (odvolací a dovolací) vysporiadali. Navyše, sám sťažovateľ porušenie rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania subsumoval pod ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tomto smere je sťažnosť sťažovateľa chaoticky koncipovaná.

56. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

57. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd o sťažnosti sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

58. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho požiadavkami uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením sťažnosti v časti požadovaného vyslovenia porušenia základných práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 ústavy), k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2018